

T. J. Blomqvist.

Pris: 20 fsv. Kuppr.

Wald
F a b l e r

till läsning för barn.

Helsingfors. Länsmanska Bokhandeln.

IV 61

Kapsel
Kamvböcker

Walda

G a b l e r

till läsning för barn.

Med Trädfuitt.

Helsingfors,

Höfsta Litteratur-Sällskapets Tryckeri, 1850.

Inprimatur: C. H. Molander.

1. Råfven och Bocken.

En råf och en bock stego på en het sommar-
dag ner i en brunn, för att släcka sin törst. Se-
dan de hade druckit, bemödade sig båda att åter-
komma upp, men förgäfwes, ty brunnens wäg-

gar woro alltför branta och höga. Sedan de begge uttröttat sig genom fåfänga ansträngningar, sade slutligen råfwen: „fatta med min wän, jag har funnit ett säkert medel att befria oss härifrån. Res dig du med framfötterna mot wäggen; jag hoppas då upp på dina axlar och slipper upp, och skall nog sedan dragas upp dig. Bocken gjorde såsom råfwen önskade. Men då råfwen kommit upp ur brunnen, begynte han göra narr af sin samrat och gjorde ingen minne af att hjälpa honom ur klämman. Bocken förebrädde honom hans trolöshet, men råfwen svarade: „min kära bock! om du hade lika mycket estertanke i din hjerna, som du har skäggrån under din haka, så skulle du ej hafwa stigit ner i denna brunn, innan du tänkt på, huru du åter skulle slippa upp.“ Med dessa ord sprang råfwen sin wäg, och bocken blef qwar i brunnen och sitter wäl der ännu, ifall ej någon hjälpt honom upp.

2. Råfwen och Rönnbären.

En råf, som framgick på en wäg, warseblef i toppen af en rönn några rönnbärsklasar. Trött af sin wandring, tyckte råfwen att det wore särdeles skönt att få läcka sig med några rönnbär. Den förfölte derföre att nedtaga några af dem; den ansträngde alla sina krafter, den gjorde de wigaste hopp och språng, men kunde det oaktadt icke råcka så högt, som rönnbären sutto. När råfwen slutligen märkte att all des möda war fåfäng, gick den sin wäg, i det den sade: „jag bryr mig icke alls om dessa rönnbär; — i det hela taget äro de också ganska sura. Ja, till och med om de låge framför mig på marken, skulle jag icke bry mig om att taga upp dem.“

3. Åsnan i lejonhud.

En åsna hade klädt på sig en lejonhud och skrämde i denna nya drägt både menniskor och djur. Alla woko med försträckelse undan, då den wisade sig, och åsnan trodde slutligen sjelf att den war ett werkligt lejon. Den begaf sig därför ut i skogen för att uppsöka andra lejon och få wara med dem, och kom slutligen till en lejonhula. Men då den fick se lejonen i fulan, blef den så försträckt, att den begynte springa af alla krafter, hwarwid öronen i brädskan stucko fram ut lejonhuden. Lejonen warskeleswo detta, uppsunno åsnan snart, och steto henne i stycken.

4. Hunden.

En hund gick på en spång öfwer en bäck och bar ett temmeligen stort köttstycke i munnen. Under wägen såg han ner i wattenet och warskeles der sin egen slugga. Köttstycket såg i wattenet ännu större ut, än det war i hans mund. Genast trodde han att der nere fanns en annan

hund, som hade ett större stycke kött än han själf. Han hoppade därför ner i watten och försökte att gripa tag i stuggan, men släppte derwid sitt eget köttstycke, som föll ner i bäcken och gick till botten. När watten åter klarade, såg han i bäcken endast stuggan af sig själf, men köttstycket war för alltid borta.

5. Påfogeln och Tranan.

En påfogel utbredd sin prälande stert för en trana, som med honom stod på ången. „Se huru slön jag är“, utropade han, „och huru du är ful!“ — Men tranan svarade: „se då huru lättbvingad jag är, och huru du är trög och tung.“ Med dessa ord swingade sig tranan i luften och förswann innan kort för den inbilste påfogelns ögon.

6. Hönsgumman.

En gumma hade en höna, som dagligen åt henne wärpte ett guldägg. Slutligen började hon mistänka, att hönan inom sig gömde en stor massa guld, och slagade en dag sin höna, för att få allt på en gång. Men hon fann i hönan ingenting annat, än hwad som i andra höns brukar finnas, och gumman lärde sig häraf inse, att såsom man plår säga:

Snålheten bedrager wisheten.

7. Wargen och Storken.

En warg hade nypåtit ett lår, men ett ben fastnade härwid i halsen på honom, och förorsakade honom stor smärta. Han bad därför en stork, att med sin långa och smala näbb utdraga benet. Storken gick in härpå, men wargen må-

ste derföre lofwa honom en stor belöning. Sedan benet blifwit utdraget, begärde storfen sin lön, men wargen wisade honom tänderna och swarade: „du dåre! Är det ej tillräcklig belöning att jag lemnat dig wid lif? Huru lätt hade jag ej kunnat bita halsen af dig, sedan du uttagit benet?“ „D tack är werldens lön,“ säger ordspråket.

8. Magen och Lemmarna.

Lemmarna sammansworo sig en gång mot magen och sade: „Skola wi ständigt arbeta för dig? skall du ensam njuta frukten af vår möda och göra ingenting, medan wi skaffa dig föda? Nej, det wilja wi ej göra!“ — Då nu magen beröfwades all näring, förswagades hela kroppen, och afwen alla lemmarna afstynade innan kort, och ångrade nu förfent sin afundsjuka.

9. Ogen och Grodan.

På en äng i ett dile låg en groda och betraktade en stor och präktig oxe, som gick och betade. Grodan tyckte, att den också borde kunna bli ett lika stort djur som oxen, och försökte derföre att uppblåsa alla de många vecken och fäl-larna i sin stenkliga hud. Efter en stund frå-

gade den de andra grodorna i diket, om den ej redan wore lika stor som ögen. De svarade alla nej! och grodan spände sig dertföre ännu mera. Den frågade ännu en gång de andra, men fick samma svar som första gången. Då blef grodan ond och uppretad, och swällde så af wrede och förtrytelse, att den slutligen sprack.

10. Bonden och Ormen.

En bonde fann på vägen en orm, som war nästan förstelnad af köld. Rörd af medlidande, upptog han den från marken, gömde den i sin harn och wärnde den wid sitt bröst. Ormen walnade snart åter till lif, återfick sina forna krafter, och gaf bonden ett djupt och dödligt stögn i bröstet. Döende utropade bonden: „du otacksamme! är detta den belöning du skänker mig, för det jag räddat ditt lif?“

11. Gubben och Döden.

En fattig, gammal man wandrade hemåt från skogen med en tung wedbörda på ryggen. Han hade arbetat hela dagen, och då han gått framåt ett stycke wäg, kände han sig så trött, att han måste fälla sin börda ner på marken och sätta sig att hwila en stund. Då han kände sina krafter

återkomma, steg han åter upp för att fortsätta sin väg. Men hans wedknippa tycktes honom nu mycket tyngre än förut, och huru mycket han än bemödade sig, förnådde han ej mer upplyfta den på sina axlar. Häröfver blef gubben mycket bedröfwad, och då han tänkte på huru rast och hurtig han varit i sina ungdomsdagar, utropade han slutligen under djupa suckar: „o död! hwarföre låter du mig lefwa så länge? O, kom snart, tag mig bort från detta lif och befria mig från allt mitt elände“. Dessa ord hörde döden, och innan gubben wiste ordet af, stod döden wid hans sida med sin skarpa lia i handen. „Här är jag! hwad will du mig? jag är willig att uppfylla din önskan“. — Men då gubben såg dödens förfärliga gestalt, ångrade han sig och svarade med darrande stämma: „jag will endast be dig hjelpa mig att upplyfta denna wedknippa, som jag skall bära hem, för att värma mig och icke dö af köld!“

Mången önskar sig döden, utan att rätt weta, hwad han menar dermed.

12. Skattgräfwarne.

En landtman, som låg på sin dödsbädd, kallade till sig sina söner och sade till dem: „Minna ålsklade barn! i vår åker ligger en stor skatt gömd; — försöken alla att gräfwä upp den“. — „På hwilket ställe då?“ frågade sönerne med en mund, men i samma ögonblick drog den gamle fadren sitt sista andetag och dog. Knappt hade den gamle blifwit begrafwen, förrän bröderna med all isfver började gräfwä i åkern för att finna skatten. Dag och natt arbetade de med hackor och spadar; hwarje liten jordklump blef sönderhuggen, hwarje sten upptogs, och snart war hela åkern genomfökt, utan att någon af bröderna funnit skatten. Medan trodde de att de blifwit

bedragna, men, då följande året kom, sågo de med förwåning, att åkeru bar en tredubbelt rikligare skörd än förut. Då förstodo bröderna sin faders mening och gräde nu med hvarje år allt stitigare på sin åker, och med hvarje år slänkte dem åkerfältet en rikligare gröda.

13. Råttan och Lejonet.

Ett lejon hvilade engång under stuggan af ett träd. Några små mös lekte i den ihåliga trädstammen, och ett af dem råkade olyckligtwis falla ner på lejonets rygg. Häraf wäsnade lejonet och fick i detsamma tag i det lilla mösset, som i högst ödnjuka ordalag anhöll om tillgift för att det råkat wäcka djurens konung ur des slummer, och bad att lejonet måtte lemna det wid lif. Bewest af det lilla djurets böner, tillät lejonet det att ostadt wandra sin wäg.

En tid derefter blef lejonet fångadt i ett jägarnät. Då det icke kunde befria sig derur, blef det uppretadt och uppsyllde hela trakten med sitt rystande. Det lilla mösset hörde detta och skyndade fram för att se, hwad som selades lejonet, och då det såg lejonet fångat, intogs det af medlidande. Det började dersföre med iswer gnaga på nätet, och lyckades slutligen att sönderslita detsamma, hwarigenom lejonet befriades.

Äfwen den ringaste warelse kan någon gång wara öf till nytta.

14. Lejonet.

Solens hetta beswärade engång ett lejon, och det begaf sig dersföre i en grotta, för att söla stugga och swalka. Då det hwilat en stund, frantfröy en liten ödla och hoppade lekande af och an på des rygg. Lejonet uppsprang med häf-

tighet och skalade på sig ryttande, men kunde icke befria sig från den lilla ödlan, som gånne sig i dess mahn. En rås, som stod wid ingången till grottan, skrattade häråt. Då sade lejonet: „jag fruktar icke för den lilla ödlan; men mitt sinne uppretas af det förakt, som hon wisar mig. Ty för den mäktige är ingenting förfärligare än föraktet“.

15. Stryfan och Myran.

En stryfa förebrädde en myra, att den icke kunde sjunga. — „Tadla mig icke därför,“ svarade myran; „din enformiga sång står människans natto och är ingen till nytta; den skänker icke ens dig sjelf något nöje. Men af min arbetsamhet eger jag både nytta och nöje“.

16. Hunden, Tuppen och Råfwen.

Tuppen och hunden gjorde en gång en resa tillsammans. Mot aftonen togo de nattqvarter wid vägen; tuppen satte sig uppe i ett träd och hunden lade sig wid trädets fot. När morgonen inbröt, började tuppen efter gammal wana att gala. En rås, som redan war ute i rörelse,

hörde detta och skyndade fram till trädet. Här begynte han med de mest smickrande ord prisa tuppens sång, sägande sig aldrig förr hafva hört en så wacker morgonysalm och en så klangfull röst, som tuppens. Slutligen bad han tuppen flyga ner från trädet, och bjöd honom att intaga en liten frukost i sitt sällskap, troende att han sålunda skulle få tuppen i sina klor. Tuppen svarade: „jag skall komma, ifall du äfwen vill bjuda min restaurat, som sofwer här nere wid trädets fot“. — „Det förstås!“ sade råfwen, och rustade på hunden, som sof. Men då hunden waktade och fick se den falska råfwen, tog han genast ett duffigt tag i råfwens pels och bet ihjäl honom, och skaffade sålunda sig sjelf en god frukost.

Den som gräfwer en grop för en annan, faller sjelf deruti.

17. Wargen och Gunman.

En warg smög sig en gång omkring i byn för att söka sig föda, och kom händelsewis förbi en stuga. Genom dörren, som stod öppen hörde wargen ett litet barn skrifa och gråta af alla krafter. Den ställde sig att lyfna wid dörren och hörde då, huru modren lammade barnet, sä-

gande: „hvarföre skrifer du så högt? War tyst, mitt barn och upphör att skrifa, annars kommer wargen, och då ger jag dig åt honom och han äter upp dig“. Wargen trodde, att hustrun talade samning, och stod derföre länge och wäntade tålligt wid dörren hela dagen. Slutligen tystnade barnet och då hörde wargen, huru gumman vänligt tilltalade sitt barn, sägande: „se så, min lilla gose, nu är du snäll! Om nu wargen kommer, skola wi slå ihjäl honom med eldgasfeln“. Då wargen hörde detta, blef den rädd och lunkade sin wäg, sägande för sig sjelf: „der i stugan talar man annat än man tänker“.

18. Hjorten.

En ung hjort kom till en fälla för att dricka, och då den såg sin bild i watten, glädde den sig öfwer sina horns styrka och storlek, men

blef mycket bedröfwad, då den betraktade sina snala och fula ben. I detsamma uppskrändes den af jagthornstener och hundars skall, och tog till flykten. Jägarna förföljde hjorten i hann och hål öfwer fältet, men kunde icke upphinna den i des snabba löpp. Slutligen kom hjorten till randen af skogsbrynet och beslöt att gömma sig under träden. Men då han inträdde i skogen fastnade hans långa horn mellan trädens grenar, och han kunde ej komma längre. Då utropade hjorten: „we mig, olycklige! mina snabba ben, hwilka jag nyss föraktade, skulle hafwa räddat mig, men, hornen, som woro min glädje, hafwa beredt min undergång!“ I detsamma träsfades hjorten af en pil och störtade till marken, och jägarnes hundar upphunno honom snart och sletu honom i stycken.

19. Wattendroppen.

En liten regudroppe föll från sky ner i hafvet och suckade: „Åh! hvad betyder väl jag i detta omätliga werldshaf? Som ett inter skall jag förgås och försvinna bland dessa djupa och wäldiga wågor!“ — En snäck, som hörde detta, öppnade sitt skal och uppfångade den lilla droppen. Bewarad inom snäckans skal, wexte wattendroppen till en stön och ädel perla. Och wågorna kastade en gång snäckan mot stranden, och menniskor funno en perla i den, togo den, och satte den till den stönsta prydnad i sin konungsgyllene krona.

20. Solen och Winden.

Solen och winden twistade med hwarandra, hwilken af dem lättare skulle kunna förnä menniskan att kasta af sina kläder. Och winden ilade framåt på sina hwinande wingar ner mot jorden och stormade häftigt, med all sin kraft och med stort gny kring menniskorna, och försöfte att slita deras kläder af dem med wäld. Men menniskorna swępte sig desto omsorgsfullare i sina kläder, för att skydda sig mot blåsten. Och när dagen kom, framträdde solen på himmelen och gjöt sina milda och wärmande strålar öfwer jorden. Och menniskorna löste upp sina kläder och kastade dem sjelfmant af sig i wärmen.

21. Grodorna.

Det berättas, att grodorna engång både Jupiter, himmelens herrskare, att gifwa dem en egen konung. Bewekt af deras böner nedkastade han i groddammen en stor bjelle. Grodorna blefwo alla mycket försträckt af bullret, då bjel-

fen nedföll i wattenet, och de gömde sig af råds-
 sla i wassen wid stranden. Men då efter en
 stund allt åter blef tyst och hvelken stumade stilla
 på wattnets yta, framkommo grodorna åter och
 satte sig med stort förakt öfwanpå hvelken, och
 begärde med högljudda rop en annan bättre ko-
 ning. Då beslöt Jupiter att bestraffa deras dår-
 skap och sände till dammen en wattenorm att
 bli grodornas konung. Och grodorna ångrade
 nu för sent sin oförnuftiga begäran, ty deras
 nya konung åt upp dem allesamman.

22. Jägaren.

En jägare förföljde ett willebråd i skogen
 och kom slutligen till en bergshåla. Han gick
 in i hålan och samr i dess djup en stor bikupa.
 Bienen woro alla utflugna, och utan att längre
 bestinna sig, fyllde jägaren sin jagtflaska med ho-

ning ur kupan, och begaf sig derpå med sina
 hundar tillbaka till närmaste stad.

Här steg han in i en handelsbod och utbjöd
 sin honing till salu. Köymannen motteog honin-
 gen och höllde den ur jägarens flaskä i ett an-
 nat kärl. Några droppar föllo härwid på golv-
 wet. En liten fogel, som hade kommit in ge-
 nom det öppna fönstret, stög ner för att upp-
 fånga honingen. Köymannens katt såg detta och
 störtade sig öfwer den lilla fogeln; men jäga-
 rens hund, som stod bredwid, fattade genast tag
 i katten och bet ihjäl den. Då köymannen
 såg sin katt ihjälbiten, tog han sin läpp och bör-
 jade dermed straffa hunden och slog honom slut-
 ligen till döds; — jägaren åter blef högst upp-
 bragt öfwer sin hunds död och öfwerföll köyma-
 nen med bugg och slag, så att äfwen han ned-
 föll död.

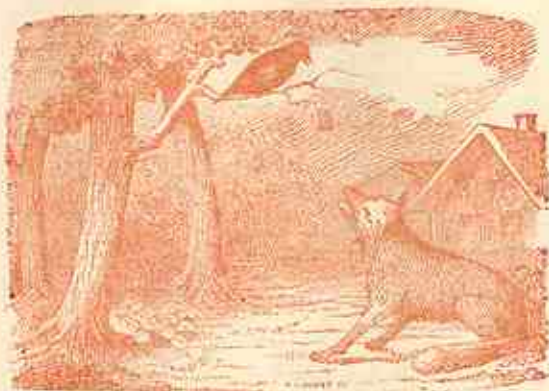
Då stadsboerne fingo höra att köymannen
 war ihjälslagen, sammanrotade de sig mot jäga-

ren, som egentligen bodde i en annan stad. Jägaren åter fick hjälp och bistånd af sina granar, och båda skarorna lågade uppretade och stridslystna mot hvarandra, och då blef der en håstiq strid och mycket blod flöt, och många människor stupade.

och allt detta härrörde blott af en droppe honing.

23. Hundarne.

Några hundar, som gingo wid stranden af en bäck, sågo en oxhud simma på vågorna. De tänkte länge på, huru de skulle kunna skaffa sig den, och beslöto till slut att dricka hela bäcken tom. De började äfwen härmed, och drucko så länge, tills de allefamman sprucko.

24. Råfwen och Korpen.

En korp hade någonstädes kommit sig till ett stycke ost, och flög dermed upp i ett högt träd, för att i ro få förtära sin godbit. En råf, som råklade gå förbi trädet, varseblef korpen och fick en särdeles god lust till osten. Den närmade sig trädet under de höstligaste buqningar och tillta-

lade korpen med vänlig och smekande röst: „Min wärdaste wän! Dsta har jag hört påstås, att ryktet sjunger, och nu ser jag werkligen ett lefwande bewis derpå. Man har sagt, att du är ful och svart som en korp, men jag finner nu, att dina fjedrar glänsa af den stönaste och mest brofiga färgprakt, och att du utan twiswel är den wackeraste fogel som flyger öfwer jorden. Om du blott dertill skulle ega en lika wacker röst, så kunde man med allt skäl kalla dig alla foglars konung“. — Korpen blef ganska intagen och förtjust af detta smicker och wille dertföre äfwen låta råfwen höra sin röst och begynte att sjunga. Men så snart den öppnade sin näbb, föll ostbiten till marken, och råfwen war ej sen att upptaga densamma och förtärde den genast med god smak. Korpen insåg nu, att den blifwit narrad, och af blyghet rodnade den öfwer ögon och öron.

25. Mannen och Hustrun.

„Åh, om jag finge dö för dig!“ sade en hustru åt sin man, som låg sjuk och war nära döden. „Gerna skulle jag gifwa mitt lif för dig, om blott du finge lefwa.“ I densamma inträdde genom dörren döden själf, som hade kommit för att afhenta mannen. „Hvem är du?“ frågade

hustrun icke utan båfwan, då hon såg den hemsta skepnaden nalkas. — „Jag är döden!“ swarade han: „är du willig att följa mig, såsom du lofwat?“ — „Rej, min wän!“ återtog hustrun: „jag will icke ännu dö. Men derborta ligger min man, han har redan länge wäntat på dig!“

26. De båda Wännerna och Björnen.

Twenne wänner skulle göra en resa tillsamman och kommo derföre öfwerens om, att aldrig skiljas åt, utan troget bistå hwarandra i nöd och lust. Under wägen kommo de genom en skog och warseblefwo derstädes helt oförmodadt en björn, som kom gående raft emot dem. Försträckt wid denna anblick, klättrade den ena af wännerna upp i ett träd, utan att bekymra sig om, huru det skulle gå med hans kamrat. Den

andra, som icke mer hann fly undan, och derjemte insåg, att han icke skulle kunna försvara sig, beslöt att ställa sig såsom död, ty han påminste sig hafwa hört, att björnen icke plågar röra wid döda kroppar. Han kastade sig derföre framstupa ner på marken och låg orörlig. Björnen närmade sig till honom, luktade på honom noga, men då mannen icke wisade något tecken till lif, ansåg björnen honom för död, och lät honom ligga, utan att tillfoga honom någon skada. Då björnen åter lunkat sin wäg, fortsatte wännerna sin resa. Under wägen frågade den trolöse wännen, som gömt sig i trädet, af sin kamrat, hwad björnen hade hwiffat i hans öra, då han låg på marken. „Han sade mig,“ swarade wännen, „att man icke bör lita på sina wänner, innan man pröfwat deras trohet äfwen i farans stund.“

27. De tvenne Bockarna.

Tvenne bockar möttes en dag på en smal spång, som låg öfver en forfarande bäck. „Gå tillbaka!“ ropade den ene af dem: „låt mig först komma öfver.“ — „Nej,“ svarade den andre: „jag kom först ner på spången och måste därför först komma öfver; — du får sjelf gå tillbaka!“ — „Hvad säger du?“ återtog den förste: „jag, som är så mycket äldre än du, skulle wila undan för dig? — Nej aldrig!“ Så fortforo de länge med sin twist, och ingen wille gå ut wägen för den andra; hwardera wille först öfver, och slutligen öfvergick twisten till strid. De framsträcke sina horn, och rände med förbittring mot hwarandra. Men de förlorade begge jemwigten och störtade ner från den smala spången. De föllo båda i bäcken, och först i de lyliga wågorna swalnade deras wrede.

28. Hästen och Oxen.

En oxe, som dageligen gick för plogen, beslagade sig för hästen, som ledig och syfvelös betade på ängen. — „Hvilket lyckligt lif för du icke!“ sade oxen. „Från morgon till afton går du och betar fri och nöjd, hwar du behagar, och slipper allt besvär, medan jag oupphörligt twin-

gas till det svåraste arbete och med möda släpar fram det tunga oket." — Men kort derefter hände sig att det blef krig, och hästen måste följa med sin herre ut i striden. Här fick hästen ut hårda de svåraste mödor; den måste dag och natt bära sin ryttare från trakt till trakt, ehuru den ofta var nära att stupa af trötthet och hunger. Slutligen blef den äfwen särad och des ben blef affjutet; så återwände den hem i det mest bedröfliga tillstånd. Då nu ören fick se sin fordnä samvat så illa tilltygad, sade den: „huru dåraktig war jag icke, som afundades hästens lott! Gwilken lycka, att jag blef slavad till ore, och ej till häst!"

29. Ören och Sköldpaddan.

En sköldpadda bad engång en ören, att han skulle lära henne flyga. Ören sökte wäl öf-

wertyga henne om, att detta wore alldeles mot hennes natur, men sköldpaddan fortför det oakadt med sina böner, och sökte på allt wis öfvertala ören. Slutligen fattade ören sköldpaddan med sina klor, flög upp och förde henne med sig i höjden, och släppte henne derefter, för att låta henne försöka, huru det skulle gå att flyga. Men sköldpaddan störtade genast ner till jorden; den krossades mot en klippa och ångrade nu för sent sin dundrifthet.

30. Guldnyseln.

En winterdag, då mycket snö hade fallit, måste en fattig gosse gå ut och hämta ved på sin lilla källe. Då han nu hade samlat veden och lagt den på källan, bestöt han att uppgöra eld i skogen och wärma sig litet, ty han war mycket frusen. Han strapade därför snön bort, och sanu

då på marken en nyckel af guld. „Finns här nyckel,“ tänkte han, „så måste här väl också finnas något skrin.“ Han började dertföre att gräfwä i jorden och fann ett litet skrin af jern. „Om nu bara nyckeln passar,“ sade han, „så finnas helt säkert många sköna och präktiga saker i skrinet“. Han sökte länge förgäfwes efter nyckelhålet, och fann det till slut i ett hörn af skrinet. Nyckeln passade fullkomligt. Han wred så nyckeln en gång omkring — men nu måste wi wänta, tills han helt och hållet låst upp låset, så få wi nog weta, hwad för präktiga saker han fann i skrinet.

31. Råfwen och Lejonet.

Lejonet låtsade wara sjuk en dag, och alla de öfriga djuren ansågo sig skyldiga att göra ett sjukbesök i desz kula; — endast råfwen wisade sig icke på hela dagen. Lejonet sticade dertföre bud till råfwen och lät säga, att han skulle skänka lejonet ett stort nöje, ifall han wille besöka det,

samt att han icke skulle behöfwa frukta för någonting, emedan lejonet wore hans vän och gerna önsklade prata en stund med råfven. — Men råfven stödade tillbaka det swar, att han wist ansåg sig mycket smickrad af inbjudningen, och desutom werkligen beflagade, att lejonet icke wore wid helsa. Men hwad besöket angick, måste han undanbedja sig den äran. Ty bland de sottpår, hwilka djuren wid sina besök hos lejonet qwarlemnade i sanden, såg han inga, som ledde ut ur deså kula, men wäl en hel mängd, som förde in i densamma.

32. Dwännerna.

På samma fartyg seglade engång till fremmande land twenne owänner, som buro ett oförsönligt hat till hwarandra. Den ena af dem hade tagit sin plats i skeppets after, den andra satt i fören, och ingendera talade ett ord med

den andra. Under wägen uppstod en förfärlig storm. Wågorna wräste skeppet hit och dit, och alla, som woro på skeppet, beredde sig att dö. När de slutligen sågo att skeppets undergång war nära, frågade den af owännerna, som satt i fören, af styrmannen, hwilkendera ändan af skeppet först skulle sjunka. „Åftern,“ swarade styrmannen. „Då,“ swarade owannen, „är mig döden icke tung, då jag desförinnan får beskåda min owäns undergång.“

33. Gossen och Katten.

En moder satte engång en stål med soppa på bordet. Derefter gick hon ut, men i rummet blef qwar en liten gosse, som satt wid bordet och klippde små dockor af lort, samt en katt, som låg på ngen och sof. Snarpyt hade modern gått ut, då gossien kröp upp på bordet, för

att se, hvad der kunde finnas i skålen. Men det hände honom icke bättre, än att han stjälpte soppskålen omkull på bordet. Då blef han rädd och gömde sig i en vrå af rummet. „Hvem har slagit ut soppan?“ frågade modren strängt, då hon åter infom i rummet. „Det har icke jag gjort,“ svarade gossen, men rodnade derwid mycket. — „Hvem har då gjort det?“ återtog modren. — „Det har wist katten gjort,“ svarade gossen. — „Hur kan du tro det?“ frågade modren. — „Jo, han blef så röd i synen, när du kom in, mor!“ sade gossen. Och modren tog sitt ris och slog katten, som slagit soppan ut på bordet.

34. Katten och Tuppen.

En katt, som war ganska hungrig, smög sig in i höns huset, fängade der en tupp och slåpade den med sig ut i stegen, för att göra sig ett godt målt i allsköns ro. — „Du är en dum och odräglig fogel,“ sade den till tuppen: „du gör allt för mycket wäsen af dig om morgnarna, du

stör med ditt skrif alla grannarna i deras sömn, och till straff dertföre måste du dö." — „Det är icke sannt," svarade tuppen: „jag galar icke för att falla någon besvärlig; jag gör det till människornas egen nytta, på det de må vakna och gå hvar och en till sitt arbete." — „Det der är bara svepsål!" utropade latten, „du förtjenar döden för ditt skrif!" Med dessa ord sargade den tuppen till döds.

35. Bohwetet.

(Efter Andersen.)

På åkerfältet, som lågo kring en landtgård, växte säd af mångahanda slag: der såg man både råg, korn och hafra. Öfverallt hade Gud wälsignat årets wext: på alla tegar waggade stöna och fylliga ax för vinden; — men ju tyngre de

woro, desto djupare bugade de sig ner i from ödmjukhet.

Men der fanns äfwen en åker bewugen med bohwete. Öfwer åkern lutade sig ett gammalt möjbetäckt pilträäd, och dess smärta, floliga grenar hängde ner mot jorden, liksom om de wart pilträädets långa, gröna hår.

Bohwetet höjde sig icke ner såsom de öfriga wexterna på fältet; det reste sig stolt och styft. — „Mitt ax är ju lika rikt och fullt som sädesaxet," sade det, „jag är desutom mycket wackerare; mina blommor äro wisst lika stöna som äppelträädets, — det är just en fröjd, att se på mig och de mina! — känner du någonting stönare än wi äro, du gamla pilträäd?"

Pilträadet nickade med hufvudet, liksom hade det welat säga: „ja, det gör jag nog!" men det sade ingenting. Men bohwetet yfdes af högmöd och sade: „det dumma trädet, det är så gammalt och murket, att det wexer gräs och mossor i dess stöte."

Plötsligt steg ett förfärligt oväder upp. Alla blomster på marken slöto sina blad, eller nedböjde sina kronor mot jorden, ty stormen blade hån öfver dem, men bohvetet bröstade sig och böjde sig icke.

„Böj ditt hufvud, såsom wi!“ sade blommorna.

„Det behöfver jag wisst icke göra!“ svarade bohvetet.

„Böj ditt hufvud, lifsom wi!“ ropade rågaxen; „nu kommer stormens engel flygande! han har wingar, som nå upp till skyarna och råka ner till jorden, och han kan bruta dig tvärt af, innan du hinner bedja honom om förföning.“

„Ja, men jag will icke böja mig!“ sade bohvetet.

„Tillslut dina blommor och böj dina blad!“ sade det gamla pilträdet, „se ej upp mot blixten, när molnet brister i tu. Sjelfwa menniskorna wåga det icke, ty i blixten kan man se in i Guds

himmel, men denna syn kan göra sjelfwa menniskorna blinda, — huru skulle det då icke gå med oss, jordens wexter, om wi skulle wåga det, wi som äro wida ringare.“

„Wida ringare?“ sade bohvetet. „Så menar icke jag. Jag will just försöka att se in i Guds klara himmel!“ och det gjorde så i sitt öfvermod och sin stolthet. Det war, som om hela werlden hade stått i tjusan låga, så häftigt blixtrade det.

Då ovädrret åter war förbi, stodo blommorna och säden på åkrarna så uppfrislade af requet och doftade i den lugna och rena lusten, men bohvetet hade blifwit förbrändt af ljungelden; det war nu kolswart och stod der såsom en död, onyttig wext på marken.

Och det gamla pilträdet skakade sina grenar i vinden och stora wattendroppar föllo liftrårar ner från de gröna bladen, lifasom om det hade gråtit. Och foglarna, som lekte i trä-

dess topp, frågade det: „hvarföre gråter du? här är ju så skönt! se huru solen skiner! se huru skvarna gå! känner du ej doften, som stiger från blommor och buskar? hvarföre gråter du, gamla pilsträd?“

och pilsträdet berättade då för foglarna om behvetets stolthet och öfvermod och om dess straff. Och foglarna sjöngo sedan om quällen derom öfverallt, hwart de flögo. Genom dem har berättelsen om behvetet kommit till människors öron; den har gått från mun till mun och slutligen kommit i denna bok.

Blomquist
6/10.52